МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Львівський державний університет внутрішніх справ

Інститут з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

факультет № 1
кафедра теорії права, конституційного та приватного права

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЮРИДИЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА

Назва освітньо-професійної програми	Право (поліцейські)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	08 «Право»
Назва спеціальності	081 «Право»
Вид навчальної дисципліни	обов’язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	перший

Львів
2024

Силабус навчальної дисципліни «Юридична компаративістика» для підготовки здобувачів за ОПП «Право (поліцейські)» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

РОЗРОБНИКИ:

Доцент кафедри теорії права, конституційного та приватного права
к.ю.н., доцент **Шишко Валерій Валерійович**

Доцент кафедри теорії права, конституційного та приватного права
к.ю.н., доцент **Шевців Михайло Богданович**

Силабус навчальної дисципліни «Юридична компаративістика» схвалено на засіданні кафедри теорії права, конституційного та приватного права факультету № 1 ІПФПНП ЛьвДУВС, протокол № 1 від 15.08.2024 р.

Завідувач кафедри теорії права,
конституційного та приватного права
підполковник поліції
Віталій КУЧЕР
15.08.2024

© Шишко В.В., Шевців М.Б., 2024
© Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Семестр навчання	1 семестр
Обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Анотація	Юридична компаративістика, як самостійний напрямок наукових досліджень юридичних явищ та навчальна дисципліна, пройшла тривалий шлях свого становлення і на сьогоднішньому етапі розвитку зазнає стійкого інтересу до предмету свого вивчення. В умовах політичної, економічної та соціально-культурної глобалізації визначилися нові пріоритети розвитку національного та міжнародного права. Найважливішим завданням сучасного порівняльного правознавства є сприяння еволюції національних правових систем в контексті загальносвітових правових тенденцій. Юридична компаративістика – сукупність методів порівняльного дослідження в юридичних науках, об'єктом вивчення яких є держава і право. Полягає в зіставленні різних правових систем, їхніх структурних елементів з метою виявлення подібності чи відмінності в юридичних формах, державних механізмах, у суспільних відносинах та ефективності регулюючої дії права, що в цілому розкриває спосіб розв'язання схожих правових проблем. В сучасному порівняльному правознавстві переважає описовий, прагматичний напрям. Право кожної країни формується під впливом численних факторів, подій та обставин, побудова і функціонування кожної національної правової системи визначаються конкретними особливостями місця і часу. Разом з тим, існують і загальні закономірності розвитку юридичних явищ. Використання порівняльно-правового методу дозволяє виявити як спільні, так і особливі риси окремих правових систем та на цій основі зробити узагальнюючі висновки стосовно тенденцій розвитку права в світі. У юридичній компаративістиці розрізняють мікропорівняння, яке охоплює галузі, інститути чи норми окремих правових систем та макропорівняння – порівняння цілих правових систем, їхніх історичних типів. Звичайно юридична компаративістика також застосовується і для вивчення однієї державно-правової системи, що містить два і більше аналогічних, але не тотожних інститутів, з тих або інших питань. Досить великим є також значення порівняльного правознавства для підготовки правознавців та науковців нової генерації, яким після отримання юридичної освіти доведеться працювати у глобалізованому світі. Без знання закономірностей розвитку сучасного світового права, без усвідомлення правових традицій та новацій не лише своєї держави, а й інших держав, без використання кращих надбань міжнародної юридичної теорії і практики важко уявити собі роботу сучасного юриста. За сучасних умов прийняття правових рішень в рамках суверенної держави зумовлюється не лише традиціями національного державотворення. Приймаючи те чи інше правове рішення, держава вимушена враховувати не тільки внутрішні, але й зовнішні чинники. Ігнорування іноземного та міжнародного юридичного досвіду може поставити її на шлях правового ізоляціонізму, суть якого полягає у формуванні замкнутої правової системи, що відстоює автономні цінності або навіть входить у пряме протиріччя з загальносвітовими пріоритетами правового розвитку. І навпаки, звернення до

	зарубіжного досвіду дозволяє кожній державі вдосконалити існуючі регулятивні механізми або переконатися в правильності власних зусиль. За допомогою зазначеної навчальної дисципліни здійснюється аналіз як діючих правових систем так і тих, що існували раніше. Правознавча дисципліна слугує удосконаленню правового регулювання, зближенню та уніфікації інститутів різних сучасних правових систем. Навчальна дисципліна «Юридична компаративістика» є обов'язковою для викладання у закладах вищої освіти із специфічними умовами системи МВС за ОПП «Право (поліцейські)» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Юридична компаративістика» є формування у здобувачів вищої освіти комплексного аналітичного мислення, інтелекту та ерудиції, повсякчасної орієнтації у сучасному глобалізованому правовому просторі, що важливо в контексті удосконалення та гармонізації вітчизняного законодавства, розвитку громадянського суспільства, розбудови правової держави, а також, вступу України до міждержавних правових утворень. Цей курс охоплює вивчення як теоретичних проблем сучасних правових систем, так і дослідження їх історико-правового поступу, вироблення спільних рис, що дозволило об'єднати правові системи у правові сім'ї.
2. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОПП	
Інтегративна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України СК 4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України СК 5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією
Результати навчання (РН)	РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними

	стандартами РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми	**Кількість годин**			
	усього	**зокрема**		
		лекція	**практичне заняття**	**самостійна робота**
Тема № 1. Методологія юридичної компаративістики	9	2	2	5
Тема № 2. Характеристика та класифікація правової системи. Правова сім'я.	9	2	2	5
Тема № 3. Романо-германська правова сім`я.	9	2	2	5
Тема № 4. Джерела права романо-германської правової сім'ї.	9	2	2	5
Тема № 5. Становлення змішаних правових сімей.	9	2	2	5
Тема № 6. Англо-американська правова сім`я.	9	2	2	5
Тема № 7. Джерела права англо-американської правової сім`ї.	9	2	2	5
Тема № 8. Особливості правових систем США та країн співдружності націй.	9	2	2	5
Тема № 9. Особливості правових систем релігійного типу.	9	2	2	5
Тема № 10. Традиційні правові системи.	9	2	2	5
Підсумковий контроль	**залік**			

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ

Проведення занять та консультацій	Усі здобувачі вищої освіти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені ОПП. Аудиторні заняття проводяться за розкладом відповідної групи у

	вказаних аудиторіях. Пропуски занять відпрацьовуються. Консультування проводиться за розкладом консультацій науково-педагогічного працівника, розміщеним на інформаційному стенді (сторінці кафедри на сайті ЛьвДУВС) кафедри за адресою: м. Львів, вул. Городоцька, 26 (або через e-mail викладача).
Відпрацювання пропущених занять	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС порядок відпрацювання пропущених навчальних занять та незадовільних оцінок визначається інститутом (деканатом факультету) / кафедрою та доводиться до відома здобувачів вищої освіти. Відповідно до графіку затвердженого на кафедрі відпрацювання відбуваються з 16.00 до 18.00, або у формі відеоконференцій із застосуванням засобів дистанційного навчання ZOOM
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після проведення всіх видів занять, передбачених робочою навчальною програмою відповідної навчальної дисципліни. Оцінювання здійснюється за результатами накопичених балів із аудиторної та самостійної робіт (розділ 4 Положення Про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-orders.html)
Система оцінювання	Оцінювання рівня досягнення програмних результатів навчання проводиться шляхом поточного оцінювання, оцінювання самостійної роботи та підсумкового оцінювання. **Поточне оцінювання** застосовується для визначення рівня досягнення програмних результатів навчання на практичних заняттях. **Оцінювання самостійної роботи** здійснюється шляхом підготовки презентацій (2 бали); написання реферату (2 бали), тестових завдань (2 бали), тез наукового повідомлення (3 бали), наукової статті (6 балів), наукової роботи (5 балів) для участі у конкурсі наукових робіт з використанням відповідних критеріїв та бальної шкали відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС. **Оцінювання знань та умінь на практичних заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою** за такими критеріями: Оцінка «**Відмінно**» виставляється, якщо питання розкрито повністю, здобувач вищої освіти вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання, практичне завдання виконано повністю, самостійно, без помилок у вирішенні завдання, на запитання викладача щодо отриманих результатів надається повна та правильна відповідь. Оцінка «**Добре»** виставляється, якщо питання розкрито повністю, здобувач вищої освіти добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення, практичне завдання виконано повністю, але наявні незначні помилки, які не впливають на позитивний результат, або на запитання викладача щодо результатів виконання практичного завдання здобувач допустив незначні помилки Оцінка «**Задовільно»** виставляється, якщо питання розкрито не повністю, здобувач вищої освіти посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки, практичне завдання виконано не повністю, не виконаною залишилася хоча б одна частина практичного завдання, на запитання щодо виконання практичного завдання здобувач дає не повні відповіді, які свідчать про наявність прогалин у його знаннях. Оцінка «**Незадовільно» –** виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, при чому здобувач вищої освіти не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки, практичне завдання не виконано або виконано менше ніж на

	половину, у відповідях на запитання по практичному завданню здобувач демонструє наявність фрагментарних уявлень про порядок виконання та одержання результатів, невміння застосовувати наявні знання, навички у практичній ситуації. **Підсумкове оцінювання рівня засвоєння програмних результатів навчання проводиться у формі заліку** за 100-бальною шкалою. Оцінювання здійснюється відповідно до п. 4.6. Положення про організацію освітнього процесу в ЛьвДУВС. **Успішність навчання оцінюється за чотирьохбальною шкалою** за такими критеріями**:** **«Відмінно» –** здобувач вищої освіти глибоко і міцно засвоїв програмний матеріал; вичерпно, послідовно, грамотно й логічно його викладає; володіє нормативно-правою базою; вміє обґрунтовано та грамотно відстоювати власну точку зору щодо дискусійних питань навчальної дисципліни, користуватися законодавчими і нормативними актами, а також самостійно узагальнити і викласти суть розглянутої проблеми; не відчуває труднощів з відповідями при зміні завдань (з можливих варіантів вибирає найкращу відповідь). Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконує 90–100 % завдань. **«Добре» –** здобувач вищої освіти твердо знає весь програмний матеріал; грамотно і по суті викладає його; не допускає суттєвих неточностей при виборі відповіді, тобто вибирає правильну, але не найкращу відповідь; правильно застосовує теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, але для визначення дійсного ступеня знань здобувача вищої освіти науково-педагогічний працівник змушений задавати додаткові запитання і уточнити окремі відповіді; вміє розв'язувати ситуаційні завдання середньої важкості. Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконує 75–89 % завдань. **«Задовільно» –** здобувач вищої освіти знає тільки основний матеріал, передбачений програмою, але не засвоїв його деталей; припускається неточностей; обирає недостатньо чіткі формулювання; порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу; проявляється невпевненість у вирішенні завдань практичного характеру. Здобувач вищої освіти спроможний розв'язати прості завдання. Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконав 60–74 % завдань. **«Незадовільно» –** здобувач вищої освіти не знає значної частини програмного матеріалу; допускає суттєві помилки при формулюванні основних положень навчальної дисципліни; з великими труднощами використовує теоретичні відомості при виконанні завдань; не вміє встановити причинно-наслідкові зв'язки основних явищ. Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконав не більше 59 % завдань.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті	Здобувачі вищої освіти, мають право звернутися в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання у Львівському державному університеті внутрішніх справ результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, щодо визнання таких результатів. Критерії оцінки знань здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній освіті, визначаються згідно із Положенням про порядок визнання у Львівському державному університеті внутрішніх справ результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, та Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському державному університеті внутрішніх справ, виходячи з із того, чи здобувач ініціює визнання результатів такого навчання з навчальної дисципліни загалом, окремого розділу, теми навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти може звернутися за консультацією щодо форм неформальної освіти, результати яких можуть бути визнані за цією навчальною дисципліною до науково-педагогічного працівника, який проводить аудиторні заняття в навчальній групі або до завідувача кафедри.
Шкала підсумкового оцінювання	Відображена у Положенні «Про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС» https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-orders.html

5. ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Петришин О. В., Зінченко О. В., Лук'янов Д. В. Порівняльне правознавство. Хрестоматія для юридичних факультетів і закладів вищої освіти. Х.: Право 2019. 1024 с.
2. Петришин О. В. Порівняльне правознавство у таблицях : навч. посіб. для юрид. ф-тів та закл. вищ. освіти / авт.-уклад.: О. В. Петришин, О. В. Зінченко, Д. В. Лук'янов. 4-те вид., змін. Харків : Право, 2021. 164 с.
3. Харитонов Р.Ф. Концепція галузевої юридичної компаративістики: науковий та освітній аспекти. Монографія. К.: Фенікс, 2019. 220с.
4. Юридична компаративістика : навч. посіб. / А.М. Кучук, Ю.С. Завгородня. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 112 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/1365/1/%D0%AE%D0%9A.pdf
5. Юридична компаративістика: мультимедійний навчальний посібник. К.: НАВС, 2018. URL: https://arm.naiau.kiev.ua/books/legal_comparativistics/index.html

Методичне забезпечення

1. Шишко В.В. Юридична компаративістика: програма навчальної дисципліни. Львів: ЛьвДУВС, 2024.
2. Шишко В.В., Шевців М.Б. Юридична компаративістика: робоча програма навчальної дисципліни. Львів: ЛьвДУВС, 2024.
3. Шишко В.В., Шевців М.Б. Юридична компаративістика: плани проведення практичних занять. Львів: ЛьвДУВС, 2024.
4. Шишко В.В., Шевців М.Б. Юридична компаративістика: методичні рекомендації для підготовки до практичних занять. Львів: ЛьвДУВС, 2024.
5. Шишко В.В., Шевців М.Б. Юридична компаративістика: методичні рекомендації для самостійної роботи. Львів: ЛьвДУВС, 2024.

Інформаційні ресурси

1. http://instzak.rada.gov.ua/ Інститут законодавства Верховної Ради України
2. http://www.aprnu.kharkiv.org/ Національна академія правових наук України
3. http://www.nbuv.gov.ua/ Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського
4. https://nlu.org.ua/ Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
5. http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3 Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка
6. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text